

การกำเนิดของศาสนาพราหมณ์

■ นำเสนอเมื่อ 31 ก.ค. 2551

ศาสนาพราหมณ์หรือฮินดูเป็นศาสนาที่มีแหล่งกำเนิดในเอเชียใต้ คือ อินเดีย มีผู้นับถือที่เรียกว่าศาสนิกชนฮินดูส่วนมากที่ประเทศอินเดีย นอกนั้นจะมีบ้างเป็นส่วนน้อยตามประเทศต่างๆ เช่น ลังกา บาห์ลี อินโดนีเซีย ไทย แอฟริกาใต้ สถิติผู้นับถือประมาณกว่า 475 ล้านคน

ศาสนาพราหมณ์หรือฮินดูเป็นศาสนาที่เก่าแก่มากที่สุดในโลกศาสนาหนึ่ง มีอายุกว่า 4,000 ปี เนื่องจากศาสนานี้มีวิวัฒนาการอันยาวนานผ่านขั้นตอนทางประวัติศาสตร์หลายขั้นตอนตั้งแต่โบราณกาลถึงปัจจุบัน จึงเป็นการยากในการศึกษาเรื่องราวต่างๆ ให้แจ่มแจ้งชัดเจนยิ่งกว่าศาสนาอื่นๆ ไม่มีใครกำหนดได้ว่าศาสนาใดคือใคร จนต้องถือว่าไม่มีศาสนา หรือผู้ก่อตั้งศาสนา คิดว่าเกิดจากการได้ยินได้ฟังต่อๆ กันมา หรือเกิดจากประสบการณ์ทางศาสนาของชาวฮินดูรวมกัน เกิดเป็นคำสอน เป็นคำภีร์ขึ้นจนผู้นับถือศาสนา มีความเชื่อและแนวทางปฏิบัติต่างกันมากมาย ทั้งในสมัยเดียวกันและสมัยต่างกัน แม้แต่ชื่อของศาสนาเอง ก็ยังเรียกต่างกันไปตามกาลเวลา เช่น

1. **สนทนธรรม** แปลว่า “ศาสนาสนต” หมายความว่า เป็นศาสนาที่ดำรงอยู่เป็นนิตย์ ไม่มีวันเสื่อมสูญ
2. **ไวทิกธรรม** แปลว่า “ธรรมที่ได้มาจากพระเวท”
3. **อารยธรรม** แปลว่า “ธรรมอันดีงาม”
4. **พราหมณ์ธรรม** แปลว่า “คำสอนของพราหมณ์อาจารย์”
5. **ฮินดูธรรม หรือฮินดูธรรม** แปลว่า “ธรรมที่สอนลัทธิหรือศาสนาฮินดู”

ศาสนาพราหมณ์หรือฮินดูก็คือศาสนาเดียวกันนั่นเอง การที่มีชื่อเรียกควบคู่กันไป 2 ชื่อ คือ “พราหมณ์-ฮินดู” เพราะผู้ให้กำเนิดศาสนานี้ ในตอนแรกเริ่มเรียกตัวเองว่า “พราหมณ์” ต่อมาศาสนาเสื่อมลงระยะหนึ่งและได้มาฟื้นฟูปรับปรุงให้เป็นศาสนาฮินดู โดยเพิ่มบางสิ่งบางอย่างเข้าไป มีการปรับปรุงเนื้อหาหลักธรรม คำสอนให้ดีขึ้น คำว่า “ฮินดู” เป็นคำที่ใช้เรียกชาวอารยันที่อพยพเข้าไปตั้งถิ่นฐานในลุ่มแม่น้ำสินธุ และเป็นคำที่ใช้เรียกลูกผสมของชาวอารยันกับชาวพื้นเมือง ในชมพูทวีป และชนพื้นเมืองนี้ได้พัฒนาศาสนาพราหมณ์โดยการเพิ่มเติมอะไรใหม่ๆ ลงไป แล้วเรียกศาสนาของพวกนี้ว่า “ศาสนาฮินดู” เพราะฉะนั้นศาสนาพราหมณ์จึงมีอีกชื่อในศาสนาใหม่ว่า “ฮินดู” จนถึงปัจจุบันนี้

ศาสนาพราหมณ์ -ฮินดู เป็นศาสนาเก่าแก่ที่ยากแก่การศึกษาเรื่องราวให้เข้าใจแจ่มแจ้งชัดเจนยิ่งกว่าศาสนาอื่นเพราะ

1. เนื้อหาอันเป็นแก่นแท้ของลัทธิเกิดจากแนวคิดและมโนคติที่ลึกซึ้งและสูงยิ่ง
2. มีวิวัฒนาการที่เกิดจากการผสมผสานปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและเกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครองหลายชั้นหลายซ้อน จนยากแก่การจำแนกแจกแจงขั้นตอนให้เห็นเด่นชัด
3. เอกสาร (คัมภีร์ต่าง ๆ) อันเป็นหลักฐานสำคัญของศาสนานี้ แม้จะมีมากและมีมานานนับเวลาพันปีแต่ก็มิได้รับการเผยแพร่เพราะถูกสงวนไว้เป็นสมบัติส่วนตัวของพราหมณ์แต่ละตระกูล คงมีการถ่ายทอดให้แก่ทายาทผู้สืบเชื้อสายเท่านั้น เอกสารเหล่านั้น เพิ่งจะมีผู้นำมารวบรวมเป็นคัมภีร์เมื่อประมาณ พ.ศ. 1750

แต่ก็เป็นหลักฐานที่ได้มีการตรวจสอบรับรองความถูกต้องมาก่อน เพราะศาสนานี้ไม่มีศาสดาที่เป็นมนุษย์คำสอนทั้งปวงพรหมณ์อ้างว่าได้ยินได้ฟังมาจากเสียงสวรรค์จากโอษฐ์ของพระเจ้าโดยตรง

อย่างไรก็ตาม คำสอนอันเป็นแก่นแท้ของศาสนาพราหมณ์ ที่ปรากฏอยู่ในคัมภีร์พระเวท ก็เป็นพื้นฐานให้เกิดศาสนาอื่นที่สำคัญ ๆ หลายศาสนา เป็นหลักฐานที่สนใจศึกษากันในหมู่นักปรัชญาทั่วไปในสมัยปัจจุบันยิ่งกว่านั้นคำอธิบายเรื่องกำเนิดจักรวาลของศาสนานี้ยังมีความสอดคล้องและทาบทายขอพิสูจน์ทฤษฎีใหม่เกี่ยวกับกำเนิดของสุริยจักรวาล ที่นักวิทยาศาสตร์สมัยปัจจุบันกำลังศึกษาค้นคว้ากันอยู่อีกด้วย

สัญลักษณ์ของศาสนาพราหมณ์-ฮินดู คือ อักษรเทวนาครี อ่านว่า “โอม” ซึ่งย่อมาจากอักษร อ อุ และ ม หมายถึงเทพยิ่งใหญ่ทั้งสาม อักษร “อ” แทนพระวิษณุ อักษร “อุ” แทนพระศิวะ และอักษร “ม” แทนพระพรหม สัญลักษณ์ดังกล่าวนี้บางครั้งเรียกว่า “สวัสติหรือสวัสติกะ”

การแบ่งยุคสมัยของศาสนาพราหมณ์ –ฮินดู แบ่งตามวิวัฒนาการตามลำดับเหตุการณ์ ได้ดังนี้คือ

1. สมัยอริยกะ	ระยะเวลาประมาณ	950 ปีก่อนพุทธกาล
2. สมัยพระเวท	“	957-475 ก่อนพุทธกาล
3. สมัยพราหมณ์	“	257 ปีก่อน พ.ศ.- พ.ศ.43
4. สมัยฮินดูเก่า(ฮินดูแท้)และอุปนิษัท	“	57 ปีก่อน พ.ศ.- ต้นพุทธกาล
5. สมัยสูตร	“	พ.ศ.60-พ.ศ.360

6. สมัยอวตาร	“	พ.ศ. 220-พ.ศ.660
7. สมัยเสื่อม	“	พ.ศ. 861-พ.ศ.1190
8. สมัยฟื้นฟู	“	พ.ศ. 1200-พ.ศ. 1740
9. สมัยภักดี	“	พ.ศ. 1740- พ.ศ. 2300